

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 78/05-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. marca 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Evy Fabianovej, P., zastúpenej právnou zástupkyňou advokátkou JUDr. M. S., Advokátska kancelária, K., v ktorej namieta porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 74/01, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Evy Fabianovej o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. januára 2005 doručená sťažnosť Evy Fabianovej, P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej právnou zástupkyňou advokátkou JUDr. M. S., Advokátska kancelária, K., v ktorej namieta porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 74/01.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 21. februára 2001 bola na okresnom súde podaná bývalým manželom sťažovateľky (ďalej len „žalobca“) žaloba o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva manželov k nehnuteľnostiam – rodinnému domu a pozemku. Sťažovateľka sa na základe výzvy okresného súdu k podanej žalobe vyjadrila podaním z 25. mája 2001. Prvé pojednávanie v tejto veci konané 25. mája 2001 bolo okresným súdom odročené za účelom uzatvorenia mimosúdnej dohody medzi účastníkmi konania a okresný súd na ňom zároveň žalobcovi uložil povinnosť do 60 dní oznámiť, či k uzavretiu tejto dohody došlo. Okresný súd uskutočnil druhé pojednávanie vo veci až 25. marca 2002, ktoré za účelom vykonania znaleckého dokazovania odročil. Uznesením okresného súdu zo 17. októbra 2002 bol v predmetnej veci ustanovený znalec. Podaním z 9. januára 2003 sťažovateľka okresnému súdu oznámila, že súhlasila s predajom rodinného domu patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalobca vzal podaním z 31. marca 2003 čiastočne svoju žalobu späť. Sťažovateľka podaním doručeným 21. marca 2003 okresnému súdu oznámila svoj nesúhlas s procesným úkonom sťažovateľa z 31. marca 2003. Tretie pojednávanie v predmetnej veci okresný súd nariadil na 29. september 2003. V prílohe svojich podaní z 20. novembra 2003 a 30. marca 2004 sťažovateľka okresnému súdu doručila vyžiadané písomné dôkazné materiály v predmetnej veci. V nasledujúcom období už okresný súd iba doručil sťažovateľke stanovisko žalobcu k ňou predloženým dôkazným materiálom a uznesením zo 4. októbra 2004 okresný súd ustanovil v predmetnom konaní iného znalca.

Z uvedeného postupu súdu vyplýva, že okresný súd v predmetnej veci pojednával iba jedenkrát ročne v rokoch 2001, 2002, 2003 a v roku 2004 nepojednával vôbec, a to aj napriek skutočnosti, že *„už v decembri 2002 sťažovateľka nevydržala čakať na rozhodnutie súdu a súhlasila s predajom RD, čím sa predmet sporu podstatne obmedzil už len na pozemok v podielovom spoluvlastníctve účastníkov súdneho sporu“*.

Sťažovateľka podala do rúk predsedu okresného súdu sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní z 9. novembra 2004, avšak bezvýsledne, pretože do dňa podania ústavnej sťažnosti na ňu nedostala odpoveď a *„nenastala ani náprava v pomalom postupe súdu v jej veci“*.

Na základe už uvedených skutočností sťažovateľka ústavný súd požiadala, aby nálezom vyslovil, že:

„Okresný súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 74/2001 porušil základné právo Evy Fabianovej, na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov zaručené jej čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na prejednanie jej veci v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu v Prešove prikazuje konať vo veci sp. zn. 14 C 74/2001 bez zbytočných prietahov a čo najrýchlejšie.

Eve Fabianovej priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 60.000,- Sk, ktoré je jej povinný Okresný súd v Prešove vyplatiť v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd v Prešove je povinný vyplatiť Eve Fabianovej 5.300,- Sk do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet advokátky JUDr. M. S.“

Požadované primerané finančné zadosťučinenie sťažovateľka odôvodnila zdĺhavým postupom okresného súdu v predmetnej veci, ktorý je podľa nej nevhodný, nie je dostatočne rýchly a práve v dôsledku tohto postupu sa predmetná vec dosiaľ nachádza iba v štádiu nariadeného dokazovania. Uvedeným postupom okresného súdu je podľa sťažovateľky do značnej miery narušená aj jej právna istota, *„v tom, či sa sťažovateľka vôbec aj v roku 2005 môže dočkať konečného rozhodnutia súdu“*.

V závere svojej sťažnosti sťažovateľka uviedla, že súhlasí s upustením od konania verejného ústneho pojednávania v predmetnej veci.

Právna zástupkyňa sťažovateľky ústavnému súdu na základe jeho výzvy podaním zo 14. februára 2005 oznámila, že ústavnému súdu nemôže predložiť dôkazy o všetkých iných spôsoboch, ktorými sa sťažovateľka domáhala ochrany základného práva, pretože jej takéto listiny sťažovateľka nepredložila. Ďalej vo svojom vyjadrení uviedla: „*Pri spisovaní ústavnej sťažnosti som sa domnievala, že ak sa sťažovateľka domáhala ochrany základného práva sťažnosťou podľa § 17 zákona č. 80/1992 Zb. v platnom znení, tak vyčerpala podľa slovenského právneho poriadku a aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky všetky právom prípustné prostriedky nápravy pred podaním ústavnej sťažnosti na Ústavný súd Slovenskej republiky.*

Všetky ďalšie ostatné spôsoby, ktorými by sa sťažovateľka bola bývala mohla domáhať ochrany základného práva priznávam, že nie sú mi známe.“

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že jej predmetom je namietané porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 74/01.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

Ústavný súd pripomína, že v konaní, v ktorom sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia jej základných práv, považuje za prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu (ktorý môže prispieť k urýchleniu konania) sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 80/1992 Zb.“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov.

Z obsahu sťažnosti a jej prílohy vyplýva, že sťažovateľka pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nepostupovala tak, ako jej to umožňoval § 17 ods. 1 zákona č. 80/1992 Zb. (a nepreukázala tiež, že by si práva, ktorých porušenie namieta pred ústavným súdom, chránila prípadne iným spôsobom) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov. Ústavný súd nepovažuje za vyčerpanie tejto možnosti podľa citovaných ustanovení sťažnosť z 9. novembra 2004 (v konaní, ktoré začalo vo februári 2001) doručení okresnému súdu 22. novembra 2004, po podaní ktorej bola vzápätí 12. januára 2005, t. j. ešte pred uplynutím lehoty na vybavenie sťažnosti na prietahy v konaní ustanovenej v § 25 zákona č. 80/1992 Zb., podaná sťažovateľkou prostredníctvom jej právnej zástupkyne sťažnosť ústavnému súdu.

Ústavný súd podotýka, že podanie sťažnosti v tak krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (mutatis mutandis IV. ÚS 306/04, III. ÚS 73/05).

Sťažovateľka taktiež nepreukázala ani netvrdila, že podmienku podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľka nevyčerpala opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľka oprávnená podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je potrebné odmietnuť so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 16. marca 2005